

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 234

van **ALLESSIA CLAES**

datum: 20 december 2022

aan **JO BROUNS**

VLAAMS MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE, WERK, SOCIALE ECONOMIE EN LANDBOUW

Maatwerkbedrijven - Bezettingsgraad

Op 1 januari 2019 trad de regelgeving rond collectief maatwerk in werking. Het decreet richt zich naar personen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt die nood hebben aan een specifieke begeleiding en ondersteuning. De doelgroepwerknemers in een maatwerkbedrijf of -afdeling worden sterk omkaderd door een team van gekwalificeerde begeleiders.

Een belangrijke voorwaarde voor een maatwerkbedrijf is dat minstens 65% van de werknemers een grote afstand tot de arbeidsmarkt heeft. Afhankelijk van de noden van de doelgroepwerknemers ontvangen de maatwerkbedrijven een bijkomende ondersteuning. Het Departement Werk en Sociale Economie (WSE) volgt dat op.

Daarnaast moeten de maatwerkbedrijven op jaarbasis 90% van het totale aantal jobs voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt effectief invullen om de nodige subsidies te krijgen. Naar aanleiding van de coronacrisis werd die regel echter opgeschort en volgt er dus geen automatische vermindering van de middelen.

1. Graag een overzicht van het toegekende contingent en de effectief werkzame personeelsleden met een grote afstand tot de arbeidsmarkt (doelgroepwerknemers) en omkadering per maatwerkbedrijf. Graag een overzicht van de doelgroepwerknemers ten opzichte van alle werknemers (percentage), in voltijdsequivalenten (vte's) en het effectief aantal personeelsleden.
2. Graag een overzicht van de bezettingsgraad per jaar en per maatwerkbedrijf in 2022.
3. Hoeveel maatwerkbedrijven halen de voorwaarde van 65% doelgroepwerknemers niet? Welke maatwerkbedrijven hebben de erkenning verloren door het niet behalen van de voorwaarde van 65%?
4. Hoeveel maatwerkbedrijven halen de bezettingsgraad van 90% niet? Welke maatwerkbedrijven hebben subsidies verloren door het niet behalen van de doelstelling?
5. Van hoeveel maatwerkbedrijven werd in 2022 de erkenning ingetrokken? Graag een overzicht van die bedrijven en de reden waarom de erkenning werd ingetrokken.
6. Hoe evalueert de minister de cijfers?
7. Welke impact heeft de coronacrisis gehad op de cijfers?

**Vlaams
Parlement**

JO BROUNS

VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE, WERK, SOCIALE ECONOMIE EN LANDBOUW

ANTWOORD

op vraag nr. 234 van 20 december 2022

van **ALLESSIA CLAES**

1. Een overzicht per maatwerkbedrijf met de invulling en de verhouding tegenover het toegekende contingent bezorg ik u in bijlage.
Het departement Werk en Sociale Economie beschikt vanuit de subsidieregelgeving 'maatwerk bij collectieve inschakeling' niet over een machtiging om de tewerkstellingsgegevens van de volledige organisatie structureel op te volgen. Gezien enkel de tewerkstelling van de doelgroepwerknemer de subsidiecomponenten stuurt, maken enkel de gegevens van het aantal doelgroepwerknemers deel uit van de structurele gegevensverwerking. Het departement WSE bekijkt de mogelijkheid en gaat na hoe ze via de RSZ-databank een betere dataontsluiting kunnen opzetten. De gegevens van het vierde kwartaal 2022 zijn nog niet beschikbaar, waardoor het overzicht van 2022 beperkt is tot de eerste drie kwartalen van het jaar.
2. De gevraagde bezettingsgraad werd toegevoegd aan het overzicht horende bij vraag 1.
3. Een overtreding op het behalen van de 65% voorwaarde, die een uitdrukking is van de subsidievoorwaarde voor maatwerkbedrijven namelijk als kernactiviteit de inschakeling van de zwaksten op de arbeidsmarkt hebben, werd tot op vandaag nog niet vastgesteld. De vroegste vaststelling van deze subsidievoorwaarde kon pas gebeuren 6 maand na afloop van een werkingsjaar, in casu eind mei 2020. U zal het met mij eens zijn dat 2020 naar organisatie van inspectiebezoeken een uitzonderlijk jaar was. Terwijl de naleving van de voorwaarde in 2021, waarbij onze focus vooral lag op een veilige heropstart met inzet van heel wat bijkomende begeleiding, de prioritaire controle op het behalen van de 65% minder prioritair was. De opvolging van het werkjaar 2022 loopt nog. De gegevens voor het laatste kwartaal worden op dit moment door de werkplaatsen bezorgd aan de RSZ. Tegen de helft van dit jaar zal mijn administratie deze cijfers ontvangen en verwerkt hebben. De doelstelling van de 65% regel namelijk als kernactiviteit de inschakeling van de allerzwaksten op de arbeidsmarkt hebben, wordt door alle maatwerkbedrijven, op vandaag alle voormalige beschutte en sociale werkplaatsen, waar gemaakt.
4. Het niet behalen van de 90% bezettingsgraad is geen subsidievoorwaarde. Het is een maatregel waarbij, gelet op voor de sector vastgelegde contingent, gestreefd wordt naar een zo efficiënt mogelijke inzet van de overheidsmiddelen. Enkel ingevuld contingent wordt gesubsidieerd. De maatregel om contingent te herverdelen resulteert dus niet in een verlies van subsidies, gezien de terugzetting enkel niet ingevuld contingent als voorwerp heeft. In 2021 (het laatste jaar waarvoor de terugzetting werd uitgevoerd) behaalden 24 maatwerkbedrijven op 141 geen invullingenpercentage hoger of gelijk aan 90 procent. Dit komt neer op 17,02 procent van de toekenningen. Conform de regelgeving zijn in 2022 vervolgens 266 plaatsen van de contingenten herverdeeld. Ik spreek hier over erkende labels.
5. Sinds de start van de maatregel 'maatwerk bij collectieve inschakeling' hebben noch ik, noch mijn voorgangster een label maatwerkbedrijf ingetrokken. Als er in 2022 minder maatwerkbedrijven zijn, dan is dat door een beweging die ingezet is binnen de sector zelf, waarbij bedrijven werden samengevoegd, alsook hun contingenten. Ik merk

dat deze fusiebeweging op het werkveld zich verder doorzet. Daarbij wil ik zeker benadrukken dat geen contingenten voor doelgroepwerknemers verloren gaan.

6. en 7. In het algemeen durf ik stellen dat de cijfers in een gunstige zin evolueren. Ik merk immers op dat steeds meer doelgroepwerknemers aan de slag kunnen in de maatwerkbedrijven. Deze evolutie is niet alleen te wijten aan de extra toekenningen van nieuwe contingenten, ook de invullingspercentages namen over de vier jaren heen (2019, 2020, 2021 en 2022) toe. Uitgedrukt in voltijds equivalente doelgroepwerknemers, nam het contingent in de maatwerkbedrijven ten opzichte van het eerste kwartaal 2019 toe met 729 plaatsen tot gemiddeld 19.749 plaatsen in 2022. Dit is een toename over de jaren heen met iets meer dan 2 procent. Niet alleen stel ik een invullingspercentage van meer dan 90 procent vast, ik ontwaar eveneens een stijgende lijn. Waar het invullingspercentage in het eerste kwartaal van 2019 nog op 91,90 procent lag, is dit in het derde kwartaal van 2022 toegenomen tot 93,92 procent. Wanneer ik dit uitdruk in voltijds equivalenten (VTE), betekent dit dat in het eerste kwartaal van 2019 in totaal 17.482 VTE doelgroepwerknemers werkzaam waren in onze maatwerkbedrijven. In het derde kwartaal van 2022 is dit aantal toegenomen tot 18.551 VTE doelgroepwerknemers. In hoofden uitgedrukt zie ik een gelijkaardige toename van 20.780 hoofden in het eerste kwartaal van 2019 naar 22.406 hoofden in het derde kwartaal 2022. U zal opmerken dat de cijfers iets hoger lagen in het vierde kwartaal van 2021, waarvan ik u reeds cijfers overmaakte. De reden hiervoor is de seizoensinvloed (verhoogde -tijdelijke- tewerkstelling op het einde van het jaar) die elk jaar wordt waargenomen tijdens het vierde kwartaal.

Ik stel dus vast dat de invulling over de jaren heen toenam en dit ondanks de COVID-epidemie. Als zowel het contingent toeneemt alsook de invulling, betekent dit dat we meer mensen vanuit de doelgroepen aan het werk gekregen hebben. Het beleid van de Vlaamse regering heeft dus duidelijk een effect. Een (al dan niet tijdelijke) duik in de economische groei, maar ook een toename van deze groei lijkt een direct effect te hebben op de realisaties binnen het collectief maatwerk. Hoe sterk de conjunctuurinvloed is op de realisaties van de tewerkstelling binnen de maatwerkbedrijven, evenals de vraag of er ook andere invloeden zijn, kan een interessant vraagstuk vormen voor verder onderzoek. In welke mate de toegenomen inflatie een effect zal hebben op de tewerkstelling, moet nog blijken uit de cijfers later dit jaar.

BIJLAGEN

1. [Detailgegevens per maatwerkbedrijf voor 2022](#)